

JANA PRONSKÁ

LÁSKA A ČESŤ

JANA PRONSKÁ

LÁSKA A ČESŤ

A decorative flourish consisting of several overlapping, swirling lines in a light gray color, positioned behind the title text.

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Zuzana Reiselová
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

© Jana Pronská 2009, 2019
Cover Design © Juraj Šramko 2019
Cover Photo © Giusy
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2019

ISBN 978-80-220-2200-2

*Venujem Irene Pronskej, svojej druhej mame, obetavej babičke,
triednej učiteľke a vášnivej čitateľke.*

U TEKALA HUSTÝM KROVÍM, ktoré ju šľahalo do tváre, a s každým ďalším krokom prosila, aby ešte vládala urobiť ten nasledujúci. Nemohla prestať, nemohla sa zastaviť. Pľúca mala ako v ohni, bodavá bolesť v boku bola neznesiteľná, šlo jej roztrhať vnútornosti. Zahmlievalo sa jej pred očami a Barbora mala pocit, že sa každú chvíľu zvezie na rozblatenú zem.

„Musíš! Musíš!“ opakovala si ako modlitbu, aby sa pozбудila v šíalenom behu lesnou húštinou.

Za sebou počula dupot konských kopýt, jej prenasledovatelia sa nemienili len tak vzdať. Ich krik a rehot ju vyburcovali k nadľudskému výkonu.

Nechcela sa poddať, nechcela sa dať chytiť...

NOCI SA ZOBUDILA NA ŠTIPLAVÝ zápach dymu. Jej domov bol v plameňoch. Z obloka vo veži sa dívala na nádvorie a na južné krídlo, ktoré horelo ako fakľa. Ľudia v panike pobehovali s vedrami, snažili sa uhasiť obývanú časť, aby sa mohli dostať von tí, čo zostali uväznení za horiacou stenou.

Počula volanie o pomoc, strašný, zúfálny krik, ktorý sa jej navždy vryl do pamäti. Čo bude žiť, nikdy nezabudne na nárek umierajúcich a na štiplavý zápach smrti.

Boli to jej ľudia.

Kým v hrôze pozorovala, čo sa deje na nádvorí, neschopná sa pohnúť, neschopná čokoľvek urobiť, do komnaty sa vrátil kastelán. Prehodil jej cez plecيا plášť

a ľahal ju von. „Okamžite musíte odísť! Rozumiete, pani moja?!“

„Ďo sa stalo?“ opýtala sa ako v tranze a rozkašľala sa. Dusivý dym ako hmla napĺňal chodbu, vliezol do každého kúta.

„Všetko vám vysvetlím neskôr, pani moja, teraz poďte. Musíme sa ponáhľať!“ kastelán ju ľahal za sebou ako neposlušné dieťa.

Prebehli chodbou a dolu schodiskom.

Oheň už zachvátil takmer celé prízemie, stajne a skladiško ľahli popolom.

František Tarcai viedol svoju zverenkyňu dolu do podzemia, vytesaného v masívnom brale, kam ohnivý živel ešte nedorazil.

V hradnej kobke sa tlačilo niekoľko ľudí. S úľavou privítali svoju paniu.

„Ďo sa deje?“ opýtala sa kastelána, keď sa pozdravila so svojimi poddanými.

František Tarcai ju odtiahol bokom a súcitne na ňu pozrel. „Panna Barbora, hrad napadli ťoldnieri a podpálili ho.“

„Ale prečo?“ vykričla mladá ťena a tým privolala pozornosť poddaných.

František ju gestom umlčal. „Nie je čas vysvetľovať. Musíte ujsť. V podzemí je úniková chodba, už som dal preskúmať, či je bezpečná. Ak sa s Boťou pomocou dostaneme von, vezmete si vojakov a pôjdete do dediny...“

„Nie!“ rázne odmietla Barbora. Nechcela ohroziť ľudí, ktorí sa jej všemoťne snaťili pomáhať.

„Nemáte na výber.“

„Môťem sa uchýliť do kláštora...“

„To áno, pani moja, ale kláštôr vás sotva ochráni pred vaším snúbencom a strýcom...“

Pri pomyslení na toho zloducha sa dievčine zježili všetky chlípky. V očiach sa jej zračilo odhodlanie.

Vtom sa otvorila kamenná stena za nimi. Do tmavej miestnosti vošiel veliteľ stráží a za ním štyria vojaci. Ich tváre neveštili dobré správy.

Kastelán sa zamračil. Barbora vzdorovito zodvihla hlavu. „Hovorte!“

„Pani moja,“ uklonil sa kapitán, „myslím, že to nepôjde...“

„Prečo?“

„Chodba je priechodná, ale neďaleko východu sa utáborili útočníci.“

„Kto sú a čo chcú?!“ zvolala pobúrene.

„Nevieme. Jednoducho sa rozhodli zaútočiť a obsadiť hrad,“ povedal kastelán, ale do očí mladej žene nepozrel.

„Klameš, František Tarcai! Povedz mi pravdu, chcú mňa?“

Kastelán i kapitán len previnilo sklonili hlavu.

„Vy ste sa zbláznili! Prečo ste mi to nepovedali?“

„Ako by sme vás mohli vydať tým zloduchom... A čím by sme vás vykúpili?“

„Tak ste radšej nechali podpáliť hrad.“

„Zabili by vás alebo...“

„Ako to môžete vedieť?“ Barbora začala nahnevane chodiť po úzkej miestnosti sem a tam. Snažila sa niečo vymyslieť.

„Je to banda vyvrheľov,“ skočil im do reči kapitán. „Pred dvoma mesiacmi napadli Kamenicu a hradnú paniu odvtedy nikto nevidel... Nemôžeme riskovať.“

„Za ako dlho môžu dobyť hrad?“ opýtala sa Barbora vážne a František stisol pery.

„Takže nemáme veľa času...“

„Nemáme žiaden! Všetci sa musia dostať z hradu čo

najskôr. Treba postupovať opatrne, vychádzať po malých skupinkách a modliť sa, aby si to útočníci nevšimli.“

Kapitán prikývol a pobral sa splniť rozkaz.

„O koľkých ľuďí sme prišli?“

„O troch.“

„Dúfam, že ich nebude viac.“

„Keď sa všetci dostanú za hradby a žoldnieri nikoho nenájdu, odtiahnu...“

„Alebo sa tu usídlia natrvalo.“

„Pochybujem. Kráľovská armáda by ich zmietla aj s hradom. Nie je až taký nedobytný, aby si ho zvolili za svoje sídlo.“

„Máš pravdu, kastelán, ako vždy. Čo by som si bez teba počala?“

„A ja bez vás, pani moja.“

Kapitán so svojimi mužmi medzitým zhromaždili v podzemí všetkých obyvateľov hradu. Jedna skupinka nasledovala druhú v krátkych časových intervaloch. Všetko sa zdalo v poriadku.

Barbora odchádzala z horiacich ruín posledná v sprievode kapitána a Františka Tarcaia. Pomaly postupovali tmavou chodbou, a práve vtedy útočníci prelomili masívnu bránu.

Kastelán súril mladú ženu. Keď barbarskí vojaci na hrade nikoho nenájdu, veľmi rýchlo sa dovčia, že obyvatelia i dedička im unikli. Budú hľadať, a to, čo chcú nájsť, nájdu.

Už sa blížili k východu, keď ich kapitán zastavil. Vyšiel do nočného šera pred ústie chodby, vytesanej v mohutnom skalnom brale, na ktorom stál hrad, dedičné panstvo Barcaiovcov.

Bezmesačná noc sa chýlila ku koncu, nad obzorom sa začínali ukazovať prvé slnečné lúče.

„Musíme sa ponáhľať. Držte sa tesne za mnou, pani moja!“ kapitán sa postavil pred Barboru ako štít.

Vonku ich však čakali štyria hrozivo vyzerajúci ozbrojenci. Kapitán okamžite tasil meč a kastelán takisto. Zaútočili na votrelcov, chrániac ženu za sebou. Obaja boli vynikajúci šermiari, zocelení rokmi tvrdého tréningu. Za pár minút neľútostného boja štvoricu porazili, no hlučkom prilákali ostatných.

„Utekajte, pani moja!“ zvolal kapitán. „Vynasnažíme sa udržať ich čo najdlhšie.“

„Neopustím vás...“ začala, ale pohľad Františka Tarcaia ju umlčal.

„Vidím, že si rozumieme, panna Barbora,“ povedal po chvíli. „Naši ľudia sú poschovávaní, a len čo sa táto zberba poberie kadeľahšie, vrátia sa... Keď oheň uhasne, hrad sa opraví. Dôležité je, aby nedostali vás, to predsa viete!“

Barbora prikývla, kastelán mal pravdu. Nesmie sa dať chytiť. Za žiadnu cenu. Pridobre si uvedomovala, že by ju nemali čím vykúpiť. Aj poslednú z cenností na hrade si privlastnil jej strýc Arpád Podmanický, poručník, chamtivec a diabol v jednej osobe.

„Kedy sa už konečne vrátiš, Jan?“ vzdychla si a rozbehla sa do tmavej húštiny.

Za sebou nechala bojový pokrik a nemilosrdný cvengot mečov.

S LNEČNÉ LÚČE SA POMALY STRÁCALI za purpurovým obzorom a vládu sa chystala prevziať čierna noc.

Pod vysokým skalným previsom sedelo okolo rozloženého ohňa niekoľko mužov a pri dôvernom rozhovore

čakalo na svoju porciu pečienky. Dráždivá vôňa sa niesla vôkol nich a mučila hladné bruchá. Darmo, aj ten najostrieľanejší bojovník sa potrebuje nasýtiť, aby na druhý deň vládol vstať.

„Sebastián, mali by sme sa vrátiť domov! Pozri na nás. Už mesiac naháňame tých prekliatych Pečenehov. Dokedy to potrvá?“

Mladý muž, ktorému boli tie slová určené, ani nezdvihol pohľad. Sedel na kameni, obe ruky opreté o meč zabodnutý do zeme, a neprítomne civel do ohňa.

„Kým ich nedolapíme,“ prehovoril po hodnej chvíli a okolo vatry sa zdvihla vrava. Niekoľko mužov zašomralo, iní otvorene prejavili nesúhlas. Iba jeden ani brvou nepohol. Pokojne pokropil pečeného kanca pivom a za sa si sadol.

„A čo hovoríš ty?“ obrátil sa naňho Sebastián.

„Ja som za to, aby sme sa najprv najedli. S prázdnyim žalúdkom sa neradno púšťať do vážnych debát!“ Muž pichol do šľavnateho mäsa, odrezal kusisko a podal ho Sebastiánovi. „Nech sa páči, pane! Môj názor poznáš, budem ťa nasledovať.“

Sebastián, vodca skupiny, bez slova prikývol. Kde by bol bez svojho verného priateľa. Ten muž ho vychoval, naučil ho používať rozum i meč. Stratená duša, ktorú kedysi prichýlil jeho otec. Hoci ho poznal, odkedy sa pamätal, nevedel o ňom vlastne nič. Poniectorí vraveli, že je rytier, iní, že kňaz, no boli to len dohady. Pre Sebastiána, lúpežného rytiera zo Zbojníckej skaly, to bol jednoducho priateľ Filip.

Keď dvadsiatka chlapov spratala takmer celé prasa a zapila ho pivom, nálada stúpila. Už nikto nešomral, ale pýtať sa neprestali.

„Prečo na tom, dopekla, tak trváš, kapitán?“ začal naj-

starší bojovník, Adam z Plavnice. „Môže ti byť srdečne jedno, že Pečenehovia prepadávajú pevnosti.“

„Nie, Adam, nie je mi to jedno!“ Sebastián vstal a svojou prirodzenou autoritou si vyžiadal absolútny rešpekt.

Vysoký, mladý driečny muž v plnej sile stál uprostred kruhu a dlhé čierne vlasy mu povievali vo večernom vánku. Žiara ohňa pridávala jeho výrazu i postoju niečo magické, čo jeho spoločníkov fascinovalo. Biela plátenná košeľa vykukovala spod koženého kabátca a zvýrazňovala opálenú pokožku človeka zvyknutého na slnko.

„Pečenehovia drancujú panstvá i kúrie, zdierajú dedičanov i kupcov. Nepáči sa mi to...“ rozhovoril sa napokon Sebastián.

„Ale prečo, kapitán? Vari si ty, lúpežný rytier, ochranca tých neborákov?“ opýtal sa Adam a do noci zaznela salva smiechu.

Sebastián sa usmial a lenivo, pohľadom dravca si obzrel priateľov. Mužov, s ktorými sídlil na Zbojníckej skale. Jeden ako druhý, vojaci, rytieri ostrieľaní bojom, priam zrastení so svojimi mečmi, kušami a oštepami. Široko-ďaleko sa nikto nemohol pochváliť lepšie vycvičenou armádou ako práve Sebastián Rozgoni.

„Ste vy ale hlupáci!“ okríkol ich. „Vari nechápete, že práve my musíme tých ľudí ochrániť pred tou špinavou zberbou?! Koho by sme potom zbíjali? Ak budú panstvá vyplienené, pre nás nezostane nič!“ vyhlásil kapitán lúpežníkov a poriadne si uhol z mecha s pivom.

Kumpáni naňho najprv len nemo civeli, no postupne sa im tváre rozťahovali do úsmevu, až napokon vybuchli do hlasného rehotu, ktorý sa niesol od skaly na úbočí až do doliny.

Zopár chlapov sa postavilo a potľapkávalo svojho vodcu po pleciach.

„Pravdupovediac, už som začínal mať o teba obavy, Sebastián Rozgoni! Ale, chvalabohu, si ten starý dobrý kapitán! Tu je moja ruka, môj meč i moja oddanosť navždy!“ vyhlásil teatrálné Adam a potom sa pridol k veselíu pri vatre.

Sebastián si uchlipol z piva a obrátil sa smerom do doliny. Nádherná panoráma nočnej čierňavy v údolí a jasnej oblohy s tisíckami hviezd upokojovala jeho myseľ. Darmo sa tváril hrdinsky, ten pohľad v ňom prebudil dávno zabudnuté spomienky.

„Svojich mužov si poriadne ponáľahoval. Ešte chvíľu a boli by sa do teba pustili,“ ozval sa pokojne Filip za jeho chrbtom.

Mladý muž sa neotočil, vychutnával nádheru pred sebou, nekonečné ticho hôr a dolín, ktoré mu kedysi patrili. „Neodvážili by sa.“

„Ale áno, odvážili... Len naoko je všetko, ako má byť...“

„Čo tým chceš povedať?“ Sebastián sa prudko obrátil a zadíval sa do priateľových tajomných očí.

„Nemusím nič hovoriť, aj sám to cítiš v srdci!“

„Neviem, o čom rozprávaš! Vždy hovoríš v hádankách. Všetko sú hádanky, ako celý náš spoločný život...“

„Sťažuješ sa?“

„Nie, to nie... Si mi ako brat, ako otec, si mi najlepším priateľom.“

„Ďakujem,“ povedal skromne Filip a položil mu ruku na plece, snažil sa zamaskovať dojatie.

Sebastián i Filip chvíľu stáli bokom od ostatných, každý ponorený vo svojich myšlienkach. Napokon ticho predsa len prerušil mladší muž. „Filip, myslíš si, že by sme už mali prestať s lúpením?“

„Nič ťa to, chlapče. Táto zem ti patrila, boli to tvoji

poddaní, tvoji lénnici a vazali. Zbíjať kupcov nie je nič pre teba. Pred rokmi sa to začalo ako pomsta, dnes je to už iba zotrvačnosť. Svoj hlad si dávno zasýtil, tvoj otec i tvoj brat dávno odpočívajú v pokoji, ale tvoja duša ani tvoje srdce nenájdu pokoj, kým sa s tým nevyrovnáš.“

„Kým nepadnem rukou kata...“ zaškeril sa Sebastián, no Filipovi to vôbec neprichodilo smiešne. Bezradne rozhodil rukami. Keď už bol na odchode, nedalo mu, a predsa sa otočil. „Ty vieš, čo musíš urobiť, Sebastián. Ani táto banda hrdlorezov, ktorými si sa obklopil, na tom nič nezmení.“

Sebastián pozoroval priateľa, ako sa vracia k ohňu. Plecia mal zhrbené a pôsobil odovzdane, no bol to len klam. Žil v ustavičnom strehu. Filip to aj jeho naučil, ako mnoho ďalších vecí, takých potrebných v živote, aký viedol.

Privrel viečka a snažil sa nevnímať bujarú zábavu, ktorá sa rozpútala okolo vaty. Filip mal pravdu. Nechcel už ďalej žiť ako lúpežný rytier, ale čo s tým mohol urobiť? Otvoril oči a zadíval sa na kopce oproti.

V diaľke sa čosi zablyso. Napínal zrak do čierňavy, hodnú chvíľu pozoroval kopce, ale napokon si povedal, že sa mu len čosi zamarilo.

Zvrtol sa a vrátil sa k ohňu. Kumpáni ho družne privítali. Vzal kožený mech a poriadne sa napil piva, akoby ním chcel uhasiť búrku neveselých myšlienok. Rad-radom si prezeral druhov a odhadoval, ktorý z nich by mu ostal verný, aj keby sa vzdal lúpenia a začal sa starať o svojich ľudí, ako sa patrí.

Ale to by musel odprisahať vernosť kráľovi! Ak by to vôbec ešte bolo možné.

Ak by vôbec získal späť svoje dedičné právo.

Ak by ho kráľ nedal popraviť.

Ak by ho nesťali jeho vlastní...

Zasmial sa a podal mech s pivom Adamovi. „Napi sa, kamarát, nikdy nevieš, či to nie je naposledy!“

Dlho sedeli okolo ohňa, keď mu pohľad opäť zaletel na hrebene kopcov. Ibaže tentoraz to nebol iba záblesk. V diaľke horel oheň. Nie malý ohník, pri akom oddychujú pocestní.

Pohľadom vyhľadal Filipa, hlavou ukázal na žiariaci bod a vyskočil na rovné nohy. „Polovica pôjde so mnou a polovica zostane tu! Ak by sme sa do rána nevrátili, vyberiete sa za nami!“ zavelil a muži sa s námahou pozviechali.

„Ty si sa zbláznil, kapitán. Koho chceš naháňať, a po tme?“ zašomral jeden z unavených zbojníkov.

„Barcaiovský hrad horí!“ skríkol a ukázal na obzor. „Určite v tom majú prsty Pečenehovia!“

„A čo ak nie? Čo nás do toho?“

Sebastián prebodol pohľadom odbojného kumpána a mal čo robiť, aby sa ovládol a nevrátil mu päťou do rozšklabenej tváre.

„Nechaj ich tak, Sebastián. Vypili priveľa piva,“ upokojoval ho Filip. „Pôjdeme len my dvaja, aspoň nebude me takí nápadní...“

„Idem s vami,“ priskočil Imrich, najmladší syn z početnej rodiny Bočkajovcov a jediný, ktorého mal Sebastián rád. Prichýlil ho na svojom hrade pred dvoma rokmi a nikdy sa v ňom nesklamal. Ak niekam vyrazili, Imrich mu bol ustavične v päťách.

Trojica vysadla na kone a vyrazila do noci. Horiaci hrad im ako maják ukazoval smer. Mesiac jasne svietil a niekoľkoročné skúsenosti v šialenej jazde nocou ich zanedlho priviedli na úpätie skalného brala.

Sebastián prudko pritiahol uzdu spotenému koňovi, zoskočil zo sedla a rozbehol sa do húštiny, odkiaľ bolo počuť zúrivy boj.

Nezaváhal. Krv mu búšila v hlave ako vždy, keď sa rútil do súboja. Tasil meč a s bojovým pokrikom, pri ktorom tuhla krv v žilách, sa vrhol na počerného chlapa, ktorý palcátom od chrbta ohrozoval Františka Tarcaia. Jedinou presne mierenou ranou ho zrazil na zem.

Úsmev mu ožiaril tvár, keď žmurkol na prekvapeného kastelána. No vzápätí uštedril príučku ďalšiemu divo vyzerajúcemu barbarovi. Bol vo svojom živle. S mečom v ruke a proti presile.

Keď sa pridali Filip s Imrichom, nerovný súboj sa v okamihu zmenil. Útočníci sa zbabelo dali na ústup. Ani si neuvedomili, kedy sa útok zmenil na záchranu holého života. Kto stihol utiecť, utiekol. Ostatní mali smolu.

Svitalo, keď Sebastián zasunul meč do pošvy. Postriekaný krvou nepriateľov vyzeral ako boh pomsty.

„Kde si sa tu vzal, Rozgoni?“ opýtal sa zadýchaný František Tarcai.

„Naháňam tú bandu už celý mesiac,“ odvetil Sebastián. „Podpaľujú hrady a kúrie, unášajú ženy a berú všetko, čo je cenné. Čo, dočerta, ostane mne, keď všetko zhrabnú títo barbari?“ Sebastián nič neostal dlžný svojej povesti lúpežného rytiera.

Kastelán sa najprv len usmial, no vzápätí sa už zvíjal v oslobodzujúcom smiechu. Po chvíli sa k nemu pridali aj kapitán hradnej stráže i s niekoľkými vojakmi. Boli šťastní, že to prežili. Aj vďaka lúpežnému rytierovi, bez ktorého ktovie, ako by to bolo dopadlo.

„Ďakujem ti, Sebastián!“ povedal kastelán, keď konečne lapil dych.

„Čo sa vlastne stalo?“

„Podpálili spodné nádvorie a chceli získať pannu Barboru ako záloh.“

„A získali ju?“ opýtal sa nevzrušene mladý zbojník.

„Panebože!“ skríkol kastelán a razom spopolavel. V zápale boja dočista zabudol na mladú paniu.

Sebastián Rozgoni na neho zamračene pozrel. „Uniesli ju?“

„Pevne verím, že nie! Už len to by nám chýbalo. Pečenehovia sa správajú ako zbabelá svorka vlkov. Na ozbrojených mužov si netrúfajú, ale na bezbranných ľuďí hej! Nieкто by im mal konečne zakrútiť krk!“

Z lesnej húštiny sa pomaly začali vynárať obyvatelia hradu, ktorí sa poschovávali v okolí, a zhromaždili sa na bojovom poli. Hrad nad ich hlavami doháral, a keď vyšlo slnko, už iba tlel. Našťastie požiar nespôsobil až také vážne škody. Niektorí sa ponáhľali zachrániť, čo sa ešte dalo, iní sa rozbehli do lesa hľadať pannu Barboru. Krútili sa jednostaj dookola, vyvolávali, čo im hrdlá stačili, ale po mladej žene akoby sa bola zľahla zem. Hľadal i kastelán a neúnavne mu pomáhal aj Sebastián so svojimi spoločníkmi. Keď k večeru rozložili oheň, aby si zajedli, František sa obrátil na priateľa. „Ak ju uniesli tí barbari, nikdy si to neodpustím.“

„Nájdem ich!“ ponúkol sa Sebastián. „Aj tak som to mal v úmysle. Nedovolím, aby ďalej rabovali. Toto je moja zem!“

„Spamätaj sa, Sebastián! Dávno si sa pripravil o svoju šancu!“

„Nech je, ako chce, Pečenehovia musia pochopiť, že tu nie sú vítaní.“

„A Barbora?“

„Ak ju nájdem, privediem ju naspäť, František!“

„Keby sa konečne vrátil Jan!“ vzdychol si kastelán

a v duchu si predstavil neveselý osud svojej zverenice, ak sa Barborin brat nevráti.

„Ako dlho je preč? Dva či tri roky?“

„Začiatkom jari to bude päť rokov. Dúfam a modlím sa každý deň, aby bol ešte nažive.“

„Môj otec a brat to šťastie nemali...“ smutne skonštatoval Sebastián a vstal. „Dbaj na to, aby ste nedopadli rovnako ako ja...“

Sebastián sa vyhupol do sedla a jeho verní ho nasledovali. Vyrazil do noci a šialeným cvalom uháňal na sever. Stáročiami udupaná zem v údolí medzi kopcami ho neomylnne viedla k Zbojníckej skale, k jeho domovu v posledných rokoch.

Myslel na úbohú Barboru. Keď ju videl naposledy, bola ešte dieťa, a Jan bol jeho priateľ.

Koľko rokov odvtedy prešlo? Najprv odišiel do Svätej zeme jeho otec, potom aj brat Viliam a napokon aj Jan Barcai. Zlákala ich vidina bohatstva a odpustenia hriechov.

Otec sa vrátil s mŕtvym synom po kolenách, s vyhasnutými očami a nakazený chorobou horšou ako smrť. Hrdý pán Rozgoni odchádzal ako hrdina a vrátil sa ako zlomený človek. Prišiel o všetko. O prvorodeného syna, o majetok aj o ilúzie. Kvôli majetku ho krivo obvinili zo zrady a on sa nedokázal brániť. Najhoršie bolo, že sa nikdy nedozvedel, čo sa vlastne stalo.

Na otcovom pohrebe Sebastián prisahal pomstu všetkým, ktorí na tom mali svoj podiel viny, a stal sa vyvrheľom, lúpežným rytierom. Obsadil legendami opradené sídlo na Zbojníckej skale a vyhlásil súkromnú vojnu kráľovi, cirkvi i zlodejským a podvodníckym Ujheliocom.

BARBORA BEŽALA DOLU PRUDKÝM svahom, kľučkovala pomedzi storočné stromy a obrovské balvany, ktoré sfaby akýsi obor rozhodil po stráni ani guľôčky. Dúfala, že neschodný terén aspoň na chvíľu spomalí neúnavných prenasledovateľov a ona bude mať čas ukryť sa do bŕtľaviny zvaleného stromu alebo do štrbiny v skalách. Nevšimla si však koreň stromu trčiaci nad zemou, a už sa kotúľala dolu kopcom. Zvrieskla do ticha, neudržala v sebe bolestivý výkrik. Cítila si každú kostičku v tele, udierala sa o kamene a ráňali ju haluze. Modlila sa, aby ten pád vôbec prežila.

Keď sa konečne zastavila, bála sa aj pohnúť. Skusmo pohýbala prstom, nadvihla ruku a potom aj nohu.

„Chvalabohu!“ vzdychla si uľahčene a nakrátko zabudla na prenasledovateľov. Hlavne, že žije...

Telom sa jej šírila neznesiteľná bolesť, no vedela, že okrem zopár modrín a škrabancov neutrpela vážnejšie zranenia. Pokúsila sa nadvihnúť, šlo jej to veľmi pomaly. Ponaťahovala sa, ale od vysilenia ju obchádzali mdloby. Čo ako chcela, keď sa raz zastavila, nedokázala sa prinútiť a utekať ďalej. Telo ju zradilo a prenasledovatelia sa blížili.

V panike sa poobzerala vôkol. Len pár metrov od nej ležal v malinčí zvalený strom. Z posledných síl, prstami zúfalo hrabúc do vrstvy opadaného ihličia, sa všuchla do úkrytu a dúfala v zázrak.

„Kde sa, dočerta, mohla podieť? Veď sa nevyparila?“ vybuchol jeden z útočníkov a zastavil koňa len pár krokov od vydesenej Barbory.

„Musíme ju nájsť!“ zatiahol druhý a prižmúrenými očami skúmal okolie, snažil sa zachytiť aj ten najmenší pohyb či šelest.

„Aby to šľak trafil! Už sme ju skoro mali!“ neprestával hromziť muž a upokojoval spoteného, nervózneho koňa.

„Bud' už konečne ticho!“ zahriakol ho spoločník, potláčajúc hnev. Nič mu nevychádzalo. V duchu zúrili, no na tvári sa mu nepohol ani sval. Chladný pohľad vojaka, ktorý sa narodil, aby umrel v boji, svedčil o jeho krutosť. Nemal svedomie, nepotreboval ho. Žil zo dňa na deň, vyžíval sa v boji, bažil po zlate a miloval ženy. V žilách mu kolovala horúca krv predkov pochádzajúcich z východných stepí.

„Vrátíme sa?“ opatrne sa opýtal druh, no sotva dopedal, mal pod krkom dýku.

„Stratil som dnes priveľa ľudí. Ak neprivediem tú mrchu, nedostanem zaplatené. Vari ty mi vynahradíš stratu?“

Barbora skrčená v malinčí počúvala a takmer nedýchala. Bála sa, že ju šialený tlkot srdca prezradí. Vysoký muž sediaci na mohutnom koni jej naháňal hrôzu. Jeho výzor nemilosrdného zabijaka by vystrašil aj ostrieľaného rytiera, nieto slabú ženu. Keby bola mohla, kričala by od zúfalstva.

Akoby ju vycítil, akoby mu niečia ruka ukázala, kde sa schováva. Otočil sa a víťazoslávne sa usmial. Na ten pohľad do smrti nezabudne.

Ako uhoľ čierne ľadové oči, tmavá pokožka, vlasy ledbabolo stiahnuté do chvosta. Oblečenú mal len koženú vestu a nohavice nasúkané do vysokých čižiem. Zato zbraňami bol priam ovešaný a Barbora nepochybovala, že každú z nich ten barbar majstrovsky ovláda.

Zoskočil z koňa a pomalým krokom šelmy sa približoval k mladej žene.

„Bože, pomôž mi!“ prosila. „Bože, pomôž...“

Ozrutný muž šmahom meča preťal húštinu a zručol: „Mám ťa!“

A keď sa zdalo, že už jej niet pomoci, do ticha zaznel výkrik. Zaútočila Sebastiánova družina. Proti obrovskej presile barbari nemali šancu. Muž pozrel na stŕpnutú dievčinu a pomaly, dôrazne precedil pomedzi zuby: „Ja si ťa nájdem!“ Potom sa zvrtol, vyskočil na koňa a už ho nebolo.

„Zbabelci!“ zakričal Adam. Odpľul si do trávy, rozčarovaný, že sa žiadny súboj nekoná.

Jeho druhovia medzitým vytiahli mladú ženu spod zvaleného stromu.

„Hľa, strašidlo!“ vykrikol ktorýsi z lúpežníkov, d'obol do vydesenej dievčiny a Barbore blyslo hlavou, či sa nedostala z blata do kaluže. Opuchnutá, dodriapaná, s krvavými odreninami po celom tele, oblečená v úbohej košieľke, ktorá na nej visela ako stará handra. Dlhý vrkoč sa jej rozpustil a vlasy plné blata, uschnutých konárikov a ihličia vyzerali ako metla. No v tejto chvíli si neuvedomovala, aká je zúbožená, a veru nemala ďaleko k mdlobám.

„Berte ju!“ prikázal Adam, ktorý sa sám pasoval za vodcu a táto úloha sa mu náramne pozdávala.

„Hádam sa nám ju podarí speňažiť!“ schmatol ju jeden z lúpežníkov.

„No, dúfam, že za ňu dostaneme aspoň pár grošov!“ zahulákal jeho kumpán a rozrehotal sa na celú dolinu. V tej chvíli sa mu Barbora v mdlobách zviezla k nohám.

Keď sa prebrala k životu, slnko ju pálilo na chrbte, cez ktorý mala prehodený páchnuci čierny plášť. Ležala prevesená ako vrece cez chrbát koňa, ruky i nohy zviazané koženým remencom, dlhé vlasy jej povievali v teplom osviežujúcom vánku.